

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 4CoZm/6/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1515218419
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 06. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Tatiana Pastieriková
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2025:1515218419.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Tatiány Pastierikovej a členiek senátu JUDr. Eleny Kúšovej a JUDr. Dany Šiffalovič, právnej veci žalobcu: PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o., Pribinova 25, 824 96 Bratislava, IČO: 35 792 752, zast. Advokátska kancelária JUDr. Andrea Cviková, s. r. o., Kubániho 16, 811 04 Bratislava, IČO: 47 233 516, proti žalovanej: Q. K., G.. XX. A. XXXX, K. G. M.. O. XXX/X, XXX XX A., zast. Advokátska kancelária - Ján Buroci, s. r. o., Za Šestnástkou 17, 052 01 Spišská Nová Ves, IČO: 50 663 160, o zaplatenie 14.986,80 eur s príslušenstvom a odmeny zo zmenky, o odvolaní žalovanej proti I. a III. výroku rozsudku Okresného súdu Bratislava V č.k. 3CbZm/899/2015-349 zo dňa 21. marca 2022 a odvolaní žalobcu proti II. a III. výroku rozsudku Okresného súdu Bratislava V č.k. 3CbZm/899/2015-349 zo dňa 21. marca 2022, takto

rozhodol:

I. Krajský súd v Bratislave rozsudok Okresného súdu Bratislava V č.k. 3CbZm/899/2015-349 zo dňa 21. marca 2022 v celom rozsahu **p o t v r d z u j e**.

II. Žiadna zo sporových strán nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie (ďalej len súd) I. výkonom zaviazal žalovanú zaplatiť žalobcovi zmenkovú sumu 2.982,80 eur, zmenkový úrok vo výške 6 % ročne: zo sumy 3.082,80 eur od 14. júla 2015 do 18. októbra 2015, zo sumy 2.982,80 eur od 19. októbra 2015 do zaplatenia a zmenkovú odmenu vo výške 9,94 eur do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

II. výkonom v prevyšujúcej časti žalobu zamietol.

III. výkonom priznal žalovanej voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 60,2 %.

Rozhodol tak s poukazom na §§ 497, 145 ods. 3, 263, 503 zák. č.513/1991 Zb. Obchodný zákonník (ďalej len OBZ), 255 ods. 1, 256 ods. 1 zák. č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len CSP).

2. V odôvodnení svojho rozhodnutia súd uviedol, že žalobou doručenou súdu

2. septembra 2015 sa žalobca domáhal, aby súd zaviazal žalovanú zmenkovým platobným rozkazom na zaplatenie zmenkovej sumy 14.986,80 eur spolu so 6 % ročným úrokom zo zmenkovej sumy od 14. júla 2015 do zaplatenia, zmenkovej odmeny vo výške 49,96 eur a na náhradu trov konania. Žaloba bola odôvodnená tým, že žalobca je majiteľom zmenky, ktorú vystavila žalovaná 29. januára 2015 v Leviciach na rad žalobcu, s doložkou „bez protestu“ na zmenkovú sumu 14.986,80 eur. Na zmenku nebolo žalovanou doposiaľ nič splatené.

Pred doručením žaloby žalovanej vzal žalobca žalobu v časti zmenkovej sumy 5.068,- eur (zodpovedajúcej zmluvným sankciám vo výške 4.968,- eur a úhrady žalovanej z 19. októbra 2015 vo

výške 100,- eur) spolu s príslušenstvom späť. Vzhľadom na uvedené, v súlade s § 145 ods. 3 CSP konal súd o zvyšku nároku bez rozhodovania o zastavení konania v tejto časti.

Súd vydal 8. novembra 2016 platobný rozkaz č.k. 3CbZm/899/2015-24, ktorým uložil žalovanej povinnosť, aby do 15 dní od doručenia zaplatila žalobcovi zmenkovú sumu 9.918,80 eura spolu so 6 % ročným úrokom zo sumy: 10.018,80 eur od 14. júla 2015 do 18. októbra 2015, 9.918,80 eur od 19. októbra 2015 do zaplataenia, zmenkovú odmenu vo výške 33,40 eur a náhradu trov konania, proti ktorému podala žalovaná včas odpor.

Žalovaná odpor odôvodnila tým, že so žalobcom uzatvorila 29. januára 2015 Zmluvu o revolvingovom úvere č. 212125-52082 (ďalej tiež „zmluva o úvere“), na základe ktorej jej žalobca poskytol 3.000,- eur. Až po čase si všimla, že v čl. 1.1 zmluvy o úvere je uvedená dohodnutá výška úveru 9.936 eur, čo je o 6.936 eur viac, ako bolo žalobcom poskytnuté na jej účet. Mala za to, že v predmetnom právnom vzťahu so žalobcom vystupuje ako spotrebiteľ. Poukázala na to, že zmluva o úvere má všetky črty spotrebiteľskej zmluvy a že úver žiadala ako fyzická osoba, ktorá finančné prostriedky potrebovala pre vlastnú osobnú spotrebu a pre potrebu príslušníkov svojej rodiny a domácnosti, teda nie na účel zamestnania, povolania alebo podnikania. Odplatu dojednanú v zmluve o úvere považovala za zjavne neprimeranú, pretože je neprimerane vyššia ako pri spotrebných úveroch, ktoré poskytujú komerčné banky s obdobnou dĺžkou splácania. Okrem neprimeranej odplaty namietala aj výšku sankcií, ktoré jej žalobca počas trvania zmluvného vzťahu účtoval, pričom poukázala na ust. § 53b ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len OZ) a ust. § 3a Nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z. Zároveň vzniesla námietku miestnej nepríslušnosti (§ 41 CSP) Okresného súdu Bratislava V.

Uznesením z 28. júna 2017 č.k. 3CbZm/899/2015-55 súd platobný rozkaz zrušil v celom rozsahu.

Žalobca vo vyjadrení z 27. októbra 2017 tvrdil, že zmluvu o úvere uzatváral so žalovanou ako s podnikateľkou, keďže žalovaná vystupovala ako podnikateľský subjekt zapísaný v živnostenskom registri v Rakúsku už pri podaní žiadosti o úver pripojila potrebné listiny na schválenie úveru, ktorými sa rovnako preukazovala ako podnikateľka. Žalovaná obsah zmluvy ani následne nespochybovala, pričom správanie zmluvných strán po uzavretí zmluvy je tiež určitým dôkazom o tom, čo strany pri uzavretí zmluvy zamýšľali a čo jej uzavretím sledovali. Tiež dodal, že zmluvné strany sa dohodli na vzájomnom započítaní vzájomných pohľadávok, t.j. na jednej strane práve dlžníka na poskytnutie úveru a tomu zodpovedajúcemu právu veriteľa na strane druhej požadovať zaplataenie dohodnutého úroku za jeho poskytnutie formou započítania, pričom žalovaná za dohodnutých podmienok zmluvu podpísala a pristupovala k splácaniu úveru. Žalovaná svoj záväzok uznala čo do dôvodu aj výšky, suma zmluvnej odmeny bola rozpočítaná do výšky jednotlivých splátok úveru a za tejto vedomosti pokračovala v splácaní.

Žalovaná vo vyjadrení z 9. januára 2018 v podstate zopakovala svoju argumentáciu o spotrebiteľskom charaktere daného právneho vzťahu a opätovne vzniesla námietku miestnej nepríslušnosti (§ 41 CSP) Okresného súdu Bratislava V.

Vo vyjadrení z 5. februára 2018 žalobca predniesol v zásade rovnaké tvrdenia ako vo vyjadrení z 27. októbra 2017.

Žalovaná vo vyjadrení 28. februára 2018 poprela žalovanú pohľadávku v celom rozsahu čo do dôvodu a výšky a z opatrnosti vzniesla námietku premlčania. Tvrdila, že podpis na žiadosti o poskytnutie úveru nie je jej pravým podpisom a že zmluva o úvere nebola podpísaná v Leviciach, ale v Banskej Bystrici. Prehlásila, že v súvislosti s podpisom zmluvy o úvere nekonala v rámci obchodnej ani inej podnikateľskej činnosti, ale ako spotrebiteľ. Bola toho názoru, že zmluva o úvere obsahuje neprijateľné zmluvné podmienky a konanie žalobcu má znaky nekalej obchodnej praxi.

Dňa 28. mája 2018 žalovaná predložila súdu vyjadrenie, v ktorom tvrdila, že Zmluva o úvere z 29. januára 2015 je spotrebiteľskou zmluvou, nakoľko ju uzatvárala ako spotrebiteľ bez akéhokoľvek súvisu s jej prácou opatrovateľky a žalobca je subjektom podnikajúcim v oblasti poskytovania úverov spotrebiteľom. Žalovaná pracovala v rozhodnom čase ako opatrovateľka v Rakúsku. Na základe sprostredkovateľskej zmluvy ako nepodnikateľ uzatvorila zmluvu so subjektom v Rakúsku k výkonu činnosti opatrovateľa. K tejto činnosti nepotrebovala žiadne investície, a teda žiadny investičný úver, nakoľko všetky náklady hradí opatrovaný. Žalobca zneužil jej oprávnenie na výkon opatrovateľských činností v snahe obísť spotrebiteľský režim zmluvy. Zopakovala námietku nepravosti podpisu na žiadosti o úver z 28. januára 2015. Mala za to, že v zmluve o úvere absentujú povinné náležitosti podľa § 9 zákona č. 129/2010 Z. z. V závere uviedla, že jej skoršie vyjadrenia treba chápať tak, že neobsahovali vzájomné návrhy, ale len procesnú obranu a nepožaduje, aby súd okrem výroku o zamietnutí žaloby vo veci robil akýkoľvek iný výrok s výnimkou rozhodnutia o trovách konania, ktoré požaduje nahradiť.

Žalobca vo vyjadrení z 15. júna 2018 odkázal na svoje predchádzajúce vyjadrenia a mal za to, že subjektom, ktorý je povinný preukázať, že úver nebral na podnikateľské účely a tým zároveň vyvrátiť

obsah predložených listín, je práve žalovaná, k čomu doposiaľ nedošlo. Prejav vôle žalovanej uvedený v zmluve je natoľko nesporný, že jej súčasné tvrdenia nie sú po právnej stránke spôsobilé zmeniť obsah ňou vykonaného prejavu vôle; v prípade žalovanej teda nejde o spotrebiteľa. Zmluva bola so žalovanou uzatvorená v režime obchodného práva z titulu jej postavenia ako podnikateľa v Rakúsku. S ohľadom na uvedené okolnosti je vylúčené, aby zmluva obsahovala náležitosti spotrebiteľského práva, nakoľko existenciu takýchto dojednaní v úverových zmluvách zákonodarca predpokladá už z hľadiska jazykového významu predmetného pojmu iba pre oblasť spotrebiteľsko-právnych vzťahov.

Vo vyjadrení zo 14. septembra 2018 žalovaná predložila súdu Zmluvu o úvere Quatro č. 5580505829 z 29. augusta 2014, zmluvu s Consumer finance holding z 29. júla 2018, Zmluvu o úvere č. 5590505980 z 29. septembra 2014, Zmluvu o hypotekárnom úvere zo 6. februára 2004 a Zmluvu o poskytovaní verejných služieb z 11. novembra 2013, ktoré sú spotrebiteľskými úvermi. Dodávatelia v týchto veciach mali vedomosť o výkone činnosti opatrovateľky u žalovanej, napriek tomu ale (na rozdiel od žalobcu) nenútili žalovanú do podpisu zmluvy podľa Obchodného zákonníka, keď úvery plynuli na osobnú spotrebu.

Žalobca k vyjadreniu žalovanej zo 14. septembra 2018 uviedol, že z listín, ktoré žalovaná predložila vyplýva, že vystupuje ako účastník právneho vzťahu - nepodnikateľ (napríklad zmluva o poskytovaní verejných služieb uzavretá so spoločnosťou Slovak Telekom, a.s.) resp. zmluvu o spotrebiteľskom úvere (napríklad zmluva so spoločnosťou Consumer Finance Holding, a.s.). Žalovanej teda muselo byť zrejmé, a to práve aj s ohľadom na odlišný obsah uvedených listín, že v zmluvnom vzťahu so žalobcom nekoná ako účastník právneho vzťahu - nepodnikateľ a ani neuzatvára spotrebiteľskú zmluvu. Žalobca preto považoval tvrdenia žalovanej týkajúce sa jej údajne spotrebiteľského postavenia za nedôvodné. Rovnako považoval za zrejmé, že práve žalovaná predloženými listinami preukázala, že jej rozhodne museli byť známe skutočnosti, ktoré odlišujú uzavretý zmluvný vzťah so žalobcom od iných právnych vzťahov s tretími osobami.

3. Podaním doručeným súdu 15. marca 2022 uviedol, že predmetný záväzkový vzťah medzi stranami sporu bol vzťahom medzi podnikateľskými subjektmi, keďže žalovaná vystupovala v pozícii podnikateľa. Je to zrejmé z jej identifikácie v samotnej zmluve (zápis v živnostenskom registri) a z účelu poskytnutia úveru podľa bodu 1.1 zmluvy. Taktiež zo žiadosti o poskytnutie úveru zo 28. januára 2015 vyplýva, že žiadateľom bola žalovaná ako podnikateľský subjekt, pričom účel čerpania úveru bol uvedený ako „investičný“. Pretože dlžník neplnil peňažné záväzky (splátky) zo zmluvy riadne a včas, žalobca pristúpil k vyplneniu blankozmenky vystavenej na základe článku 5 zmluvy. Vyplnenie zmenky sa uskutočnilo v súlade s bodom 5.3 a 5.4 zmluvy, pričom zmenková suma vo výške 14.986,80 eur zahŕňala zostávajúcu výšku úveru (v sume 9.522,- eur s tým, že okamžitá splatnosť nastala podľa bodu 12.3 zmluvy) a výšku zmluvných pokút (v sume 496,80 eur a 4.968,- eur podľa bodu 12.1 a 12.4 zmluvy). Vyplnená zmenka obsahuje všetky zákonom vyžadované náležitosti a bola výstavcom riadne podpísaná. Poukázal na to, že poskytnutie úveru na podnikateľské účely bolo v konaní preukázané aj výsluchom svedka T. P. R.. V tomto smere žalobca na účel potvrdenia obchodnoprávnej povahy záväzkového vzťahu predložil súdu daňové priznanie za rok 2013, ktoré bolo zo strany žalovanej priložené k žiadosti o úver a z ktorého vyplýva, že žalovaná mala zdaniteľné príjmy zo samostatne zárobkovej činnosti vykonávanej v Rakúsku. V súvislosti s formou a výškou zmluvne dohodnutého úroku za poskytnutie úveru uviedol, že špecifickým znakom obchodnoprávnych záväzkových vzťahov je zmluvná voľnosť strán. Tento inštitút bol prevzatý aj do ust. § 502 OBZ a umožňuje stranám zvoliť si, v akom rozsahu umožnia dispozíciu so vzájomnými právami a povinnosťami vyplývajúcimi zo zmluvy. Zmluvné strany si v prejednávanej veci dohodli úrok v podobe zmluvnej odmeny - t.j. fixnej sadzby za poskytnutie úveru, čo bolo obsahom slobodne prejavenej vôle oboch zmluvných strán. Rovnako sa dohodli na tom, aká bude výška dohodnutých úrokov a kedy nastáva ich splatnosť. Ďalej uviedol, že hodnota ročnej úrokovej sadzby pri predmetnom úvere je 34,90 %. Tvrdil, že hodnota úroku je primeraná povahe úveru a zohľadňuje mieru rizika nesplácania. Mal za to, že žalobca si podanou žalobou uplatnil svoj nárok voči žalovanej v súlade s príslušnými hmotnoprávnymi ustanoveniami a zároveň vychádzal z platne uzavretej zmluvy akceptovanej žalovanou bez výhrad.

4. Na prejednanie sporu súd nariadil pojednávanie. Súd sa oboznámil s predloženými listinnými dôkazmi založenými v súdnom spise: zmenka, Zmluva o revolvingovom úvere č. 212125-52082 z 29. januára 2015, splátkový kalendár k Zmluve o revolvingovom úvere č. 212125-52082, žiadosť o poskytnutie úveru z 28. januára 2015, výpis zo živnostenského registra č. 402/7759, potvrdenie o prijatej platbe, karta klienta, zmluva o sprostredkovaní s prílohou, zmluva o výkone opatrovania, výpis z účtu VÚB, a.s., zmluva o bežnom účte VÚB, a.s., Zmluva o úvere Quatro č. 5580505829 z 29. augusta 2014, zmluva s Consumer finance holding z 29. júla 2018, Zmluva o úvere č. 5590505980 z 29. septembra 2014, Zmluva

o hypotekárnom úvere zo 6. februára 2004, Zmluva o poskytovaní verejných služieb z 11. novembra 2013, daňové priznanie za rok 2013 a potvrdenie o podaní daňového priznania za rok 2013. Dokazovanie čítaním týchto listín alebo oznámením ich obsahu nevykonával s poukazom na § 204 CSP, nakoľko tieto listiny mali strany k dispozícii a listiny, ani ich obsah neboli spochybnené.

5. Súd vykonal dokazovanie výsluchom svedka T. P. R., ktorý uviedol, že približne od mája 2014 do apríla 2018 vykonával pre žalobcu činnosť viazaného finančného poradcu, sprostredkoval uzatváranie zmlúv pre spotrebiteľov (pracujúcich, dôchodcov) a uzatváranie podnikateľských zmlúv pre podnikateľov (s.r.o., živnostníkov a opatrovatelky pracujúce v zahraničí, ako aj pre iné oblasti).

V rámci uzatvárania úverových zmlúv pri spotrebiteľských úveroch od žiadateľov vyžadovali: občiansky preukaz, pracovnú zmluvu, výmer o dôchodku, príjem, výpis z účtu, 3 výplatné pásky, potvrdenie o príjme v prípade, keď neboli výplatné pásky a mzda nebola vyplácaná na účet, a pri dôchodcoch sa vyžadoval výpis z účtu a výmera dôchodku, a v prípade ak dôchodok nebol vyplácaný na účet, vyžadovalo sa potvrdenie z pošty. Pri podnikateľských úveroch požadované doklady záviseli od zamerania a vyžadovali sa: občiansky preukaz, výpis z účtu, daňové priznanie, zdokladovanie aktuálneho príjmu, živnostenský list, výpis z OR SR a potvrdenie o zaplatení odvodov sociálnych odvodov. V čase podpisu zmluvy o úvere so žalovanou boli spotrebiteľské úvery poskytované len pracujúcim a dôchodcom, podnikateľom a živnostníkom neboli ponúkané spotrebiteľské úvery, ale len podnikateľské. Svedok ďalej uviedol, že klientov oboznamoval s podstatnými náležitosťami zmluvy. Na otázku, či pokiaľ ide o opatrovatelky, dostával inštrukcie od žalobcu ako postupovať pri uzatváraní zmlúv uviedol, že rozdiely v prípade s.r.o., živnostníkov a opatrovateliek neboli, líšilo sa to len v dokladoch, ktoré žalobca požadoval, opatrovatelky preukazovali niečo navyš, avšak vždy to bol podnikateľský úver. Na otázku, či sa žalovanej dopytoval, načo potrebuje finančné prostriedky z úveru uviedol, že sa o tom určite rozprávali, nakoľko v žiadosti o úver sa nachádza účel úveru, avšak na konkrétnosti si nespomenul.

6. Navrhované znalecké dokazovanie pravosti podpisu žalovanej na žiadosti o poskytnutie úveru znalcom z odboru písomznanectvo súd nevykonával, keďže žalovaná nezložila preddavok na trovy dokazovania, na základe uznesenia z 15. novembra 2021, č.k. 3CbZm/899/2015-307.

7. Z prvopisu zmenky súd zistil, že žalovaná vystavila v Leviciach 29. januára 2015 na rad žalobcu vlastnú zmenku s doložkou „bez protestu“, na sumu 14.986,80 eur, splatnú 13. júla 2015 v ČSOB, a.s., pobočka Námestie SNP 28, Bratislava. Na zmenke je uvedené číslo zmluvy: 212125-59082. Zo zmenky vyplýva, že na nej boli predtlačené údaje o mieste plnenia, vystaviteľovi zmenky a o remitentovi. Údaj o mieste a dátume vystavenia, dátume splatnosti a zmenkovej sume boli doplnené perom. Na rubovej strane zmenky sa nenachádza indosament a ani žiaden iný údaj.

Zmenka obsahuje všetky náležitosti predpísané v čl. I. § 75 zákona č. 191/1950 Zb. Zákon zmenkový a šekový (ďalej len „ZZŠ“) pre vlastnú zmenku. Jej prvopisom žalobca preukázal, že je riadny majiteľ a má právo postihom žiadať zmenkovú sumu, ak zmenka nebola zaplatená, šesťpercentné úroky od dňa splatnosti a odmenu vo výške jednej tretiny percenta zmenkovej sumy (čl. I. § 48 ods. 1 ZZŠ).

Z dôkazov obsiahnutých v súdnom spise mal súd za preukázané, že zaviazanosť žalovanej zo zmenky nevznikla v súvislosti so spotrebiteľskou zmluvou. Kauzálnym vzťahom zmenky bola Zmluva o revolvingovom úvere č. 212125-52082 z 29. januára 2015, ktorú žalobca uzavrel so žalovanou, s uvedením živnostenského registra Rakúskej republiky, v ktorom bola zapísaná ako živnostníčka. Predmetom zmluvy bolo poskytnutie úveru na výkon podnikateľskej činnosti dlžníka. Žiadosť o poskytnutie úveru z 28. januára 2015, ku ktorej pripojila živnostenský list a daňové priznanie za rok 2013, žalovaná podávala ako fyzická osoba - podnikateľ.

Súd pripustil, že napriek označeniu dlžníka v úverovej zmluve ako podnikateľa nie je vylúčené, že by mohla byť zmluva spotrebiteľská. Podľa bodu 1.1 zmluvy o revolvingovom úvere sa však veriteľ zaviazal poskytnúť dlžníkovi peňažné prostriedky na účely výkonu jeho podnikateľskej činnosti a tie sa dlžník v bode 2.1 zaviazal splatiť veriteľovi v splátkach podľa splátkového kalendára. Podpisom zmluvy žalovaná podnikateľský účel úveru schválila. Skutočnosť, že zmluva ako aj žiadosť boli vopred pripravené žalobcom, nemá pre posúdenie charakteru záväzkového vzťahu medzi stranami žiaden vplyv. Rozhodujúce je to, na aký účel bola zmluva uzavretá, teda či žalovaná pri uzatváraní zmluvy konala, resp. nekonala v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti. Pre posúdenie právneho vzťahu je bez právnej relevancie skutočnosť, kto zmluvu pripravoval. Podpisom zmluvy s takto pripraveným obsahom žalovaná vyslovila súhlas.

8. Zmluvu o revolvingovom úvere uzavreli dvaja podnikatelia v súvislosti s ich podnikateľskou činnosťou. Z dôkazov, ktoré mal súd k dispozícii, nevyplýva, že žalovaná pri dojednávani úveru a uzatváraní zmluvy svojím správaním u žalobcu ako druhého účastníka zmluvy vzbudzovala dojem, že nekoná na podnikateľské účely, ale že úver žiada na súkromné účely. V tejto súvislosti súd poukazuje na rozsudok Súdného dvora Európskej únie z 20. januára 2005 č. C-464/01, podľa ktorého pri hodnotení, či podnikateľ konal pri uzatváraní zmluvy ako spotrebiteľ, treba brať do úvahy, či sa osoba, ktorá sa dovoľáva postavenia spotrebiteľa, správala tak, že u druhého účastníka zmluvy mohla oprávnenne vzbudiť dojem, že koná na podnikateľské účely.

V tomto prípade žalobca nemal dôvod pochybovať, že poskytuje úver žalovanej ako podnikateľke na podnikateľské účely, dokonca ani z následného postupu žalovanej nemohlo byť žalobcovi zrejmé, že žalovaná v skutočnosti nemienila úver použiť na ňou deklarovaný účel. Žalovaná sa ochrány ako spotrebiteľ začala dovoľávať až v priebehu súdneho konania. Rozhodujúcim okamihom pre posúdenie charakteru kauzálneho vzťahu medzi stranami je moment uzavretia zmluvy a nie následné kroky a správanie sa strán. Žiaden z predložených dôkazov nenasvedčoval tomu, že v čase uzavretia zmluvy žalobca vedel alebo mohol vedieť, že žalovaná v skutočnosti žiada o úver na svoju osobnú potrebu. Práve naopak, priamo zo zmluvy vyplýva, že išlo o vzťah obchodnoprávny. Na uvedenom nemení nič ani skutočnosť, že žalovaná v čase uzavretia predmetnej zmluvy o úvere uzatvorila aj iné úverové zmluvy, kde nevystupovala ako fyzická osoba - podnikateľ. Ak žalovaná svojím správaním u žalobcu ako druhého účastníka zmluvy oprávnenne vzbudzovala dojem, že koná na podnikateľské účely, nemôže sa dovoľávať ochrány ako spotrebiteľ. Bolo teda na žalovanej, aby v konaní preukázala, že sa nejedná o úver na podnikateľskú činnosť, ale že ide o spotrebiteľský úver a finančné prostriedky mienila použiť na osobnú spotrebu a nie na podnikateľské účely, a že žalobca v čase uzavretia zmluvy o tejto skutočnosti mal vedomosť. Žalovaná podľa názoru súdu nepreukázala žiadne relevantné skutočnosti, ktoré by naznačovali, že z jej správania musel žalobca ako druhý účastník zmluvy vedieť, že úver nežiada na podnikateľské účely. V tomto smere je zároveň potrebné uviesť, že skutočnosť, že poskytnuté finančné prostriedky v konečnom dôsledku dlžník použije na iné účely, ako deklaruje v zmluve o úvere, nemení tento záväzkový vzťah na spotrebiteľský. Rozhodujúce sú okolnosti dané v čase uzavretia zmluvy a nie následné konanie dlžníka, ktoré už žalobca nemôže ovplyvniť a nekontroluje. Pritom žiaden právny predpis veriteľovi pri poskytovaní úveru podnikateľským subjektom neukladá povinnosť zisťovať podnikateľský zámer dlžníka a rovnako zisťovať, či účet, o ktorom dlžník poskytne údaje, aby mu boli naň poukázané finančné prostriedky, je jeho osobným účtom alebo účtom podnikateľským. Navyše zo žiadnych okolností, ktoré by boli v konaní preukázané, nevyplývalo, že by veriteľ mal vedomosť o tom, že účet dlžníka je jeho osobným účtom. Je irelevantné, či dlžník v skutočnosti peňažné prostriedky na podnikanie potrebuje alebo nie, ale rozhodujúce je, ako vystupuje voči veriteľovi a na aký účel deklaruje, že peňažné prostriedky použije.

Vzhľadom na uvedené potom súd všetky námietky žalovanej týkajúce sa spotrebiteľského charakteru kauzálneho vzťahu a na to nadväzujúce námietky ohľadom neprijateľnosti zmluvných podmienok považoval za bezpredmetné.

Ďalej súd uviedol, že predmetom konania je zaplatenie zmenky, ale keďže zmenka bola vystavená na zabezpečenie pohľadávok z úverovej zmluvy a žalobca je prvým majiteľom zmenky, má žalovaná ako vystaviteľ vlastnej zmenky právo v zmysle čl. I. § 17 ZZŠ vznášať kauzálne námietky bez toho, aby preukázala, že žalobca konal pri nadobúdaní zmenky vedome na jej škodu. Námietka spochybňujúca výšku úroku, t.j. odmeny za poskytnutie úveru, dojednanej medzi žalobcom a žalovanou v zmluve o úvere, patrí k tzv. kauzálnym námietkam. Súd sa preto musel vysporiadať so skutočnosťou, že sa odmena (úrok) stala splatnou už ku dňu poskytnutia úveru a zaplatená bola započítaním vzájomných pohľadávok, v dôsledku čoho žalobca vyplatil žalovanej len rozdiel, t.j. 3.000,- eur.

9. Zmluvou o úvere sa žalobca zaviazal poskytnúť žalovanej ako dlžníkovi na účely výkonu jej podnikateľskej činnosti peňažné prostriedky vo výške 9.936,- eur a dlžník sa zaviazal úver splatiť v 48 mesačných splátkach vo výške 207,- eur. Súčasne sa dlžník v bode 4.1. zmluvy o úvere zaviazal zaplatiť žalobcovi zmluvnú odmenu vo výške 6.936,- eur, ktorá predstavuje úroky za poskytnutie úveru. Odmena mala byť splatná ku dňu poskytnutia úveru. Vzájomné pohľadávky účastníkov sa v zmysle bodu 9.1. započítali ku dňu poskytnutia úveru (proti pohľadávke žalovanej 9.936,- eur sa započítala pohľadávka žalobcu na zmluvnú odmenu 6.936,- eur), takže žalobca v skutočnosti vyplatil na účet uvedený v zmluve o úvere 3.000,- eur.

10. Vzťah strán sporu je obchodnoprávny a zmluvu o revolvingovom úvere uzavreli podľa § 497 a nasl. OBZ. Pre obchodnoprávne vzťahy platí princíp zmluvnej voľnosti. Ustanovenia Obchodného zákonníka

o záväzkových vzťahoch majú dispozitívnu povahu a účastníci zmluvného vzťahu sa od nich môžu odchýliť, pokiaľ z § 263 OBZ nevyplýva opak.

11. Napriek tomu dospel súd k záveru, že účelom tohto dojednania bolo obísť zákon.

V dôsledku započítania úroku ku dňu poskytnutia úveru žalobca reálne poskytol žalovanej peňažné prostriedky len vo výške 3.000,- eur. Dôvody takejto konštrukcie sú zjavné: ročný úrok 6.936,- eur z úveru 9.936 eur predstavuje pri dobe splácania 48 mesiacov 17,45 %, ale z úveru 3.000 eur už úrok 6.936 eur predstavuje 57,80 %, teda viacnásobne prevyšuje obvyklé úroky požadované bankami za úvery. Takýto úrok je nedovolený, zvykne sa označovať tiež ako úžernický a sankcionovaný je neplatnosťou jeho dojednania.

12. Úver je odplätný právny úkon. Akúkoľvek logiku postráda úverovanie, podľa ktorého podstatnú časť úveru inkasuje veriteľ už v deň poskytnutia úveru. Z fakticky poskytnutého úveru žalobca inkasuje už prvý deň viac ako polovicu sumy, ktorá je uvedená ako predmet zmluvy v úvodných ustanoveniach zmluvy o úvere. V danom prípade suma, ktorá predstavuje zmluvnú odmenu z celkovej sumy údajne poskytnutého úveru predstavuje 57,80 %. Ak teda ide o zmluvnú odmenu, potom odmena, resp. odplata za úver v rozsahu 57,80 % zjavne vybočuje z rámca akéhokoľvek úverovania, ktoré by bolo akceptovateľné z hľadiska dobrých mravov a niet dôvod na iné, ako úžerné označenie takýchto úrokov. Hmotnoprávny základ pre takýto záver dáva ust. § 39 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého je neplatný právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu, alebo ho obchádza, alebo sa prieči dobrým mravom.

Dojednanie určitej peňažnej sumy, ktorú veriteľ poskytne dlžníkovi a výška úroku sú podstatné náležitosti úverovej zmluvy. Žalobca zámerne pri ich dojednávaní využil princíp zmluvnej voľnosti, do zmluvy zakomponoval ustanovenia, ktoré sú síce zákonom dovolené, ale v konečnom dôsledku tým sledoval, aby zákon dodržaný nebol. Na základe uvedeného súd, s prihliadnutím na obsah zmluvy, najmä jej ustanovení o zmluvnej odmene a vzájomnom započítaní pohľadávok, právne posúdil ustanovenia zmluvy o úvere v tejto časti ako neplatné pre obchádzanie zákona.

13. Vzhľadom na vyššie uvedené súd nemohol priznať právnu ochranu nároku uplatneného žalobcom v časti zmenkovej sumy predstavujúcej zmluvnú odmenu vo výške 6.936,- eur a tomu zodpovedajúcemu príslušenstvu. V uvedenej časti preto žalobu zamietol.

14. V ostatnom súd žalobu posúdil ako dôvodnú. V spore bolo preukázané, že žalobca žalovanej reálne poskytol peňažné prostriedky vo výške 3.000,- eur, pričom žalovaná zaplatila len prvé dve splátky a časť tretej splátky, v celkovej výške 514,- eur a so splácaním dlžnej sumy sa dostala do omeškania. Súd priznal žalobcovi aj časť zmenkovej sumy predstavujúcu zmluvnú pokutu vo výške 496,80 eur. V tomto smere súd poukázal na to, že žalobca vzal v prevažnej časti žalobu späť v sume zodpovedajúcej zmluvným pokutám (4.968,- eur) a v rámci zmenkovej sumy si už uplatňoval len jednu zmluvnú pokutu so splácaním úveru v uvedenej výške, čo vzhľadom na omeškanie žalovanej so splácaním úveru súd nepovažoval za neprimerané, nakoľko treba vziať do úvahy zabezpečovaciu funkciu inštitútu zmluvnej pokuty ako aj na to, že dlžník, ktorý si neplní svoje zmluvné povinnosti riadne a včas, musí znášať dôsledky svojho konania aj v podobe zmluvných sankcií. Žalobca má preto nárok na zaplatenie zvyšnej časti zmenkovej sumy spolu s príslušenstvom.

15. Námietku premlčania súd vyhodnotil ako nedôvodnú. Podľa čl. I § 70 ods. 1 ZZŠ v spojení s čl. I § 77 a § 78 ods. 1 ZZŠ, sa zmenečné nároky proti priamym dlžníkom z vlastnej zmenky premlčujú v troch rokoch odo dňa zročnosti zmenky. V danom prípade sa zmenka stala zročnou (splatnou) 13. júla 2015 a žalobca podal žalobu na súd 2. septembra 2015, teda pred uplynutím premlčacej lehoty.

16. K námietke miestnej nepríslušnosti súd uviedol, že podľa § 470 ods. 4 zák. č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len CSP) konanie začaté do 30. júna 2016 na vecne, miestne, kauzálné a funkčne príslušnom súde podľa predpisov účinných do 30. júna 2016 dokončí súd, na ktorom sa konanie začalo. Konanie začalo 2. septembra 2015, preto na určenie príslušnosti súdu je potrebné vychádzať z ustanovení Občianskeho súdneho poriadku účinných v čase začatia konania. Podľa § 87 písm. d) OSP je popri všeobecnom súde odporcu na konanie príslušný aj súd, v obvode ktorého je platobné miesto, ak sa uplatňuje právo zo zmenky alebo šeku. Platobným miestom zmenky je v tomto prípade Bratislava, pričom v zmysle § 10 ods. 2 písm. a) zákona č. 371/2004 Z. z. je miestne príslušný na konanie o veciach týkajúcich sa zmienek pre obvod Krajského

súdu v Bratislave Okresný súd Bratislava V. Vzhľadom na to, že námietka nebola dôvodná, súd na ňu neprihliadal a pokračoval v konaní bez rozhodnutia o námietke miestnej nepríslušnosti.

17. O nároku na náhradu trov konania rozhodoval súd podľa § 255 ods. 1 v spojení s § 256 ods. 1 CSP. V časti zodpovedajúcej úhradám žalovaných po začatí konania, v ktorej vzal žalobca žalobu späť (100 eur), zavinila zastavenie konania žalovaná, pričom v tejto časti možno pripísať úspech žalobcovi. V časti zodpovedajúcej zmluvným sankciám, v ktorej vzal žalobca návrh späť bez odôvodnenia (4.968,- eur), zavinil zastavenie konania žalobca. Vzhľadom na to, že súd žalobe vyhovel v časti 2.982,80 eur, procesný úspech žalobcu predstavuje 19,9 % a neúspech predstavuje 80,1 %. Žalovaná tak v spore dosiahla čistý procesný úspech vo výške 60,2 %.

O výške trov konania bude na základe § 262 ods. 2 CSP rozhodnuté po právoplatnosti rozsudku samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

18. Proti I. a III. výroku podala v zákonnej lehote odvolanie žalovaná.

Uviedla, že súd mal vyhodnotiť jej zmluvný vzťah ako spotrebiteľský, z čomu sa potom odvíja úplne iné právne posúdenie veci s nadväznou povinnosťou poskytovať ochranu slabšej strane - spotrebiteľovi najmä z pohľadu nárokov vyplývajúcich zo zmenky.

Podľa žalovanej Zmluva o revolvingovom úvere zo dňa 29.1.2015 je spotrebiteľskou zmluvou o úvere, nakoľko ju uzatvárala ako spotrebiteľ bez akéhokoľvek súvisu s jej prácou opatrovatelky a žalobca je subjektom podnikajúcim v oblasti poskytovania úveru spotrebiteľom. V rozhodnom čase pracovala ako opatrovatelka v Rakúsku. Na základe sprostredkovateľskej zmluvy ako nepodnikateľ uzatvorila zmluvu so subjektom v Rakúsku k výkonu činnosti opatrovateľa. K tejto činnosti nepotrebovala žiadne investície, a teda žiadny investičný úver, nakoľko všetky náklady hradí opatrovaný. Žalobca zneužil jej oprávnenie na výkon opatrovateľských činností v snahe obísť spotrebiteľský režim zmluvy.

Podľa rozsudku NS SR 8Sžo/45/2014 z 19.8.2015, kde z odôvodnenia žalovaný vyberá: „Krajskému súdu bolo z úradnej činnosti známe, že žalobca si opakovane počína tak, že pri uzatváraní zmlúv o úvere postupuje tak, aby boli vylúčené normy spotrebiteľského práva. Dôkazné bremeno na preukázanie toho, že úver bol poskytnutý na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania dlžníka ťaží toho, kto tak tvrdí. Bezpečným preukázaním nemôže byť len všeobecný údaj o uzavretí zmluvy (poskytnutí úveru) na výkon povolania, ktorý neposkytuje odpoveď na otázku, aké je povolanie prijímateľa úveru a aký konkrétny súvis má s takýmto povolaním či predmetom činnosti, uzavretie príslušnej zmluvy. Vymedzenie účelu - poskytnutie úveru „na výkon povolania“ v spojení s nedostatkom akejkoľvek aktivity žalobcu má taký vplyv, ako by v zmluve nebol účel úveru vymedzený vôbec. Akékoľvek dokazovanie ohľadne „povolania“ spotrebiteľa by bolo nadbytočné a neefektívne. Z podkladov rozhodnutia nesporne vyplýva, že žalobca v súvislosti s uzatvorením zmluvy o úvere so spotrebiteľom nekonal v súlade s požiadavkami odbornej starostlivosti a narušil ekonomické správanie spotrebiteľa vo vzťahu k predmetnej službe. Krajský súd uviedol, že rovnako mu je známe konanie žalobcu, ktorým presviedča, navádza alebo inak pôsobí na spotrebiteľov s cieľom dosiahnuť, aby sa účel úveru vyznačil účel na zamestnanie, povolanie alebo podnikanie, t.j. aby bol tento úver v režime obchodného práva a nie práva spotrebiteľského.“

Žalovaná ešte preukázala, že účel úveru nebol podnikateľský a z poskytnutých finančných prostriedkov došlo k úhradám iných dlhov zo spotrebiteľských úveroch. Úver vo výške 3.000,- eur žalovaná prijala na svoj bežný nepodnikateľský bankový účet. Podľa bankového výpisu z prijatých prostriedkov uhradila dlh z poistenia voči Generali Slovensko poisťovňa a.s., uhradila paušál na telefón, uhradila splátku dlhu voči Consumer finance holding, ďalej uhradila splátku žalobcovi, uhradila ďalšiu splátku voči Consumer finance holding a okrem iného uhradila splátku za ďalší úver od EÚ Hypo úvery. Z bankového výpisu vyplýva, že žalovaná v zásade len uhradila skoršie dlhy a do ničoho neinvestovala.

Súdu bolo ďalej preukázané, že žalovaná ako spotrebiteľ v rozhodnom čase uzatvorila i spotrebiteľskú Zmluvu o úvere Quatro č. 5580505829 z 29.8.2014, zmluvu s Consumer finance holding z 29.7.2018, Zmluvu o úvere č. 5590505980 z 29.9.2014, Zmluvu o hypotekárnom úvere z 6.2.2004 a Zmluvu o poskytovaní verejných služieb z 11.11.2013. Splátky týchto úverov figurujú na bankovom výpise, ktorý bol súdu zasielaný. Všetky priložené úvery sú spotrebiteľskými úvermi. Dodávateľia i v týchto veciach mali vedomosť o výkone činnosti opatrovatelky, napriek tomu ale (na rozdiel od žalobcu) nenútili žalovaného do podpisu zmluvy podľa Obchodného zákonníka, keď úvery plynuli na osobnú spotrebu.

Takmer identickú vec riešil Krajský súd Košice sp. zn. 9CoSr/1/2020.

Žalovaná navrhla, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil a vrátil na ďalšie konanie.

19. Proti II. a III. výroku rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca.

Žalobca so záverom súdu týkajúci sa II. a III. výroku rozsudku nesúhlasil, pretože skutočným dôvodom započítania vzájomných pohľadávok bolo zabezpečenie efektívneho zaplatenia zmluvnej odmeny a eliminovanie podnikateľského rizika spojeného s možným neplnením záväzkov z pozície dlžníka. Takýto postup na strane žalobcu považuje za plne legitímny, zákonom dovolený a z podnikateľského hľadiska ho možno hodnotiť ako štandardný a účelný, pretože jeho zámerom je optimalizácia hospodárskeho výsledku.

V rámci svojej argumentácie súd vychádzal z toho, že žalobca poskytol žalovanej reálne sumu 3.000,- eur a túto sumu následne dáva do pomeru so zmluvnou odmenou (úrokom) vo výške 6.936,- eur, v dôsledku čoho vyvodil záver o ročnom úroku 57,80 % pri dobe splácania 48 mesiacov. Mal za to, že takéto posúdenie veci je nesprávne a nemá oporu vo vykonaných dôkazoch.

Zmluva o úvere podľa ust. § 497 OBZ je typom konsenzuálneho kontraktu, na rozdiel napr. od zmluvy o pôžičke, ktorá je kontraktom reálnym. V Zmluve o revolvingovom úvere č. 212125-52082 je v bode 1.1 jednoznačne definovaná výška poskytovaných peňažných prostriedkov (úveru) v sume 9.936,- eur. Zmluvne dohodnutá výška úveru je potom relevantná aj vo vzťahu k zmluvnej odmene na účely výpočtu ročného úroku a na túto skutočnosť nemá vplyv ani ustanovenie o započítaní pohľadávok podľa bodu 9.1 zmluvy a následné vyplatenie sumy 3.000,- eur na účet žalovanej.

Ročný úrok potom pri použití štandardného vzorca na výpočet úrokovej sadzby, aplikovaný na pomery a údaje vyplývajúce z uzavretej zmluvy o úvere správne predstavuje 34,90 % - tak ako to bolo matematicky špecifikované a odvodené vo vyjadrení žalobcu doručenom na súd dňa 15.03.2022.

Daný úrok 34,90 % p.a. nie je možné považovať za neprimeranú hodnotu (dokonca ani v oblasti spotrebiteľských vzťahov, pričom v prejednávanej veci ide o obchodnoprávny vzťah).

V tejto súvislosti je potrebné prihliadať aj na to, že záväzok žalovanej splatiť úver bol dohodnutý až na dobu 48 mesiacov. Nemožno preto súhlasiť s konštatovaním, že ročný úrok v danom prípade je nedovolený a úžernický.

K samotnému úkonu započítania uviedol, že bez ohľadu na jeho existenciu to nemá vplyv na rozsah zmluvne dohodnutých záväzkov žalovanej, pretože bola povinná platiť žalobcovi výšku úveru (9.936,- eur) a úrok vo forme zmluvnej odmeny (6.936,-eur).

Po započítaní bola povinnosť platiť dlh znížená len na výšku úveru (t.j. žalovaná už ďalej nebola povinná platiť úrok /zmluvnú odmenu/, ale len istinu úveru), keďže zmluvná odmena bola započítaním zaplatená. V prípade neexistencie dohody o započítaní by teda žalovaná bola povinná platiť úver spolu úrokom vo forme zmluvnej odmeny. V každom prípade je však základná povinnosť žalovanej platiť úver, t.j. 9.936,- eur s úrokom, t.j. 6.936,- eur podľa podmienok dohodnutých v zmluve jednoznačná a nesporná.

V súvislosti s formou a výškou zmluvne dohodnutého úroku za poskytnutie úveru uviedol, že špecifickým znakom obchodnoprávných záväzkových vzťahov je zmluvná voľnosť strán. Tento inštitút bol prevzatý aj do ust. § 502 OBZ a umožňuje stranám zvoliť si, v akom rozsahu umožnia dispozíciu so vzájomnými právami a povinnosťami vyplývajúcimi zo zmluvy. Zmluvné strany si v prejednávanej veci dohodli úrok v podobe zmluvnej odmeny - t.j. fixnej sadzby za poskytnutie úveru, čo bolo obsahom slobodne prejavenej vôle oboch zmluvných strán. Rovnako sa dohodli na tom, aká bude výška dohodnutých úrokov a kedy nastáva ich splatnosť.

Mal za to, že žalobca si podanou žalobou uplatnil svoj nárok voči žalovanej v súlade s príslušnými hmotnoprávnymi ustanoveniami a zároveň vychádzal z platne uzavretej zmluvy akceptovanej žalovanou bez výhrad, a preto považuje zamietnutie žaloby za nedôvodné.

Stotožnil sa s tým, že dlžníkom zo zmluvy o úvere bol podnikateľ, ktorý ju uzatváral za určitým ekonomickým účelom a zámerom v rámci svojej podnikateľskej činnosti. Možno teda dôvodne predpokladať, že si dostatočne zväžil výhody a riziká s tým spojené, resp. si tieto okolnosti dal posúdiť alebo mohol dať posúdiť kompetentným osobám (právnik, ekonóm, daňový poradca a pod.). Žalovaná sa po oboznámení s návrhom zmluvy o úvere a jeho posúdení rozhodla túto zmluvu dobrovoľne uzavrieť, hoci mala možnosť návrh pripomenkovať, event. ho odmietnuť a zmluvu neuzavrieť. Výklad uvedeného skutkového stavu v tom zmysle, keď na jednej strane účastník zmluvy (dlžník) akceptuje zmluvu so všetkými jej ustanoveniami a na druhej strane má byť právne aprobované, keď v prejednanom prípade následne dôjde k zmene názoru na výšku úrokov, by znamenal porušenie princípu právnej istoty nielen v oblasti obchodno-záväzkových vzťahov. Takýto výklad by mal konzekvencie v podobe negatívnych zásahov do samotného práva podnikat' a uskutočňovať zárobkovú činnosť chráneného Ústavou SR, čo považuje za neprípustné. Ústavný súd SR vo svojej rozhodovacej činnosti opakovane zdôraznil, že k princípu právnej istoty patrí aj ochrana legálne nadobudnutých práv (napr. PL ÚS 12/05, I. ÚS 30/99). Zmluva o úvere je v zmysle úpravy v Obchodnom zákonníku tzv. absolútnym záväzkom.

Ak veriteľ a dlžník nedohodnú výšku úrokov v zmluve, je dlžník povinný platiť úrok vo výške stanovenej Obchodným zákonníkom. Tá nie je stanovená fixne, ale je závislá na tom, aké úroky obvykle požadujú

banky v mieste dlžníka v dobe uzavretia zmluvy za úvery nimi poskytované (porov. § 502 Obchodného zákonníka). Vo vzťahu k § 502 OBZ súdna prax ďalej konštatovala, že prípadná dohoda o úroku vo výške prevyšujúcej povolenú hodnotu nespôsobuje neplatnosť úverovej zmluvy ako celku, ale ani neplatnosť dojednaní o úrokoch, ale nastúpenie právneho dôsledku vyjadreného v uvedenom ustanovení.

Podľa § 502 ods. 1 OBZ: „Od doby poskytnutia peňažných prostriedkov je dlžník povinný platiť z nich úroky v dojednanej výške, inak v najvyššej prípustnej výške ustanovenej zákonom alebo na základe zákona. Ak úroky nie sú takto určené, je dlžník povinný platiť obvyklé úroky požadované za úvery, ktoré poskytujú banky v mieste sídla dlžníka v čase uzavretia zmluvy. Ak strany dojednávajú úroky vyššie než prípustné podľa zákona alebo na základe zákona, je dlžník povinný platiť úroky v najvyššie prípustnej výške.“

Úprava zmluvy o úvere v Obchodnom zákonníku sa od úpravy zmluvy o pôžičke teda významne líši tým, že ustanovenie § 502 ods. 1 OBZ priznáva veriteľovi právo požadovať úroky aj vtedy, ak nie je ich výška v úverovej zmluve dojednaná alebo ak výška úrokov prevyšuje najvyššiu prípustnú hodnotu úrokov. Zakotvuje tiež

(v poslednej vete) výslovne i riešenie situácie vzniknuté tým, že strany dojednávajú v úverovej zmluve úroky vyššie než prípustné podľa zákona alebo na základe zákona. Takáto úprava pre vzťahy založené úverovou zmluvou uzavretou podľa § 497 a nasl. OBZ posilňuje princíp obsahovej oddeliteľnosti tej časti právneho úkonu (zmluvy o úvere), ktorá sa týka úrokov. Zákon výslovne uvádza, že v prípade úrokov vyšších než sú podľa zákona alebo na základe zákona má dlžník povinnosť platiť úrok v najvyššie prípustnej výške. Právna úprava teda jednoznačne vylučuje záver o neplatnosti dojednaní o úrokoch. Uvedené súd nerešpektoval, a preto po právnej stránke dospel k nesprávnemu záveru o neplatnosti dojednaní o úrokoch (v prejednávanej veci predstavujúcej zmluvnú odmenu) a vzájomnom započítaní pohľadávok. Takýto postup nemá oporu vo vykonanom dokazovaní a ani v cit. zákonných ustanoveniach. V kontexte s argumentáciou žalobcu poukázal aj na právny názor judikovaný v podobnej právnej veci rozsudkom Krajského súdu v Bratislave č.k. 4CoZm/31/2018-115 zo dňa 11.04. 2019, kde súd v bode 15. odôvodnenia uviedol: „Nedôvodné je tiež tvrdenie žalovaného, že výška odplaty za poskytnutie úveru bola v pomere k výške úveru extrémne vysoká a rovnako ako výška uplatňovaných sankcií, je v rozpore s dobrými mravmi, resp. zásadami poctivého obchodného styku. Odvolací súd zdôrazňuje, že žalovaný je podnikateľ, znály svojich práv, a ak by tento nepovažoval výšku dojednanej odmeny za zodpovedajúcu obvyklým úrokom a ďalším podmienkam, nebol by zmluvu uzavrel.“

Žalobca s poukazom na vyššie prezentované tvrdenia odmieta záver súdu, že bol využitý princíp zmluvnej voľnosti a zmluva obsahovala ustanovenia, ktoré sú síce zákonom dovolené, ale v konečnom dôsledku sa tým sledovalo, aby zákon dodržaný nebol.

Žalobca si uplatnil svoje oprávnené nároky na základe platných právnych úkonov (zmluva o úvere, zmenka) a v súlade s príslušnými právnymi predpismi. Započítanie vzájomných pohľadávok je legitímnym úkonom a nie je možné na jeho základe vyvodzovať záver o neplatnosti ustanovenia o vzájomnom započítaní pohľadávok a ustanovenia o zmluvnej odmene (ktorú vo výške 34,90 % p.a. považuje za primeranú), zvlášť s poukazom na § 502 Obchodného zákonníka a argumentáciu uvádzanú v bode 2 a 4 tohto odvolania.

Žalobca v nadväznosti na uvedené skutočnosti podal podľa ust. § 365 ods. 1 písm. f) a h) CSP odvolanie a navrhol, aby odvolací súd rozsudok Okresného súdu Bratislava V č.k. 3CbZm/899/2015-349 zo dňa 21.03.2022 v napadnutom rozsahu zmenil tak, že žalobcovi prizná uplatnené právo v zamietnutej časti, a teda žalobe v zamietnutej časti vyhovie a súčasne prizná žalobcovi nárok na náhradu trov prvoinštančného konania a tiež náhradu trov odvolacieho konania.

Alternatívne žalobca navrhol, aby odvolací súd rozsudok v napadnutom rozsahu zrušil a vrátil vec súdu prvej inštancie na nové konanie.

20. Žalovaná vo svojom vyjadrení zo dňa 2.6.2022 uviedla, že je presvedčená, že zmluvný vzťah bol vzťahom spotrebiteľským, čo znamená, že v žiadnom prípade nemohlo byť zabezpečenie záväzku spojené so zmenkou. Prvostupňový súd sa síce nestotožnil s argumentáciou ohľadom spotrebiteľského charakteru zmluvného vzťahu, správne však posúdil, že je nutné poskytnúť žalovanému ochranu, nakoľko je zjavné, že pri poskytnutí istiny vo výške 3000,- eur je uplatnený nárok výslovne nemorálny. Ročný úrok vo výške 34,90 % je taktiež neprimerane vysoký. Priemerné úrokové sadzby v danom období sa pohybovali na úrovni 10 %, teda nadiktovaná úroková sadzba je trojnásobkom priemeru. K obsahu zmluvy sa žiadne rokovania nevedli a je zjavné, že zo strany žalobcu išlo o formulárovú zmluvu, kde sa vyplňajú požadované identifikačné údaje.

V ostatnom žalovaná odkazuje na svoje skoršie podania a najmä podané odvolanie, ktoré obsahuje jeho rozsiahlejšie stanovisko vo veci samej a obsahuje i záverečný návrh pre odvolací súd. Uplatňuje si náhradu trov odvolacieho konania.

21. Ďalšie vyjadrenie podané nebolo.

22. Krajský súd v Bratislave, ako súd odvolací podľa § 34 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), preskúmal vec v medziach daných rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379 a § 380 CSP) bez nariadenia pojednávania, pričom termín verejného vyhlásenia rozsudku bol v súlade s § 219 ods. 1, 3 a § 378 ods. 1 CSP oznámený na úradnej tabuli súdu a webovej stránke Krajského súdu v Bratislave. Odvolací súd dospel k záveru, že napadnutý rozsudok č.k. 3CbZm/840/2015-85 zo dňa 07. októbra 2019 je potrebné potvrdiť ako vecne správny.

23. Podľa § 387 ods. 1 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

24. Podľa § 387 ods. 2 CSP ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

25. Podľa § 497 OBZ sa zmluvou o úvere zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

26. Vzhľadom na ustanovenie § 263 OBZ sa mohli účastníci zmluvy odchýliť od úpravy uvedenej v § 503 OBZ a dojednať si, že sa úroky stávajú splatnými ku dňu poskytnutia peňažných prostriedkov a budú zaplatené započítaním.

27. Odvolací súd sa v zmysle § 387 ods. 2 CSP stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia Okresného súdu Bratislava V č.k. 3CbZm/577/2015-172 zo dňa 30.4.2019, pretože vykazuje známky vecnej správnosti. V odvolaní žalobca a žalovaná neargumentujú žiadnymi skutočnosťami a dôkazmi, ktoré by mali za následok zrušenie daného rozhodnutia. Z konania pred súdom i odvolacím súdom iný, než napadnutým rozsudkom vyslovený právny záver nevyplyva a v odvolaní uvedené argumenty nie sú spôsobilé privodiť iné právne hodnotenie stavu veci. Na zdôraznenie správnosti napádaného rozhodnutia uvádza odvolací súd nasledovné:

28. Je nesporné, že žalovaná vystavila v Leviciach dňa 29. januára 2015 vlastnú zmenku s doložkou „bez protestu“ na sumu 14.986,80 eur, splatnú 13. júla 2015 v ČSOB, a.s. pobočka Námestie SNP 28, Bratislava, označenú číslom zmluvy 212125-59082. Zmenka obsahuje všetky náležitosti predpísané v čl. I. § 75 zákona zmenkového a šekového č. 191/1950 Zb. (ďalej len zmenkový zákon) pre vlastnú zmenku. Súd konštatoval, že žalobca je prvým majiteľom zmenky, má právo postihom žiadať zmenkovú sumu, ak zmenka nebola zaplatená.

Zo zmenky vyplýva, že na nej boli predtlačené údaje o mieste plnenia, vystaviteľovi zmenky a o remitentovi. Údaj o mieste a dátume vystavenia, dátume splatnosti a zmenkovej sume boli doplnené perom. Na rubovej strane zmenky sa nenachádza indosament a ani žiaden iný údaj.

Zmenka obsahuje všetky náležitosti predpísané v čl. I. § 75 zákona č. 191/1950 Zb. Zákon zmenkový a šekový (ďalej len „ZZŠ“) pre vlastnú zmenku. Jej prvopisom žalobca preukázal, že je riadny majiteľ a má právo postihom žiadať zmenkovú sumu, ak zmenka nebola zaplatená, šesťpercentné úroky od dňa splatnosti a odmenu vo výške jednej tretiny percenta zmenkovej sumy (čl. I. § 48 ods. 1 ZZŠ).

29. Odvolací súd sa stotožnil s názorom súdu, že zaviazanosť zo zmenky nevznikla v súvislosti so spotrebiteľskou zmluvou. Vyplyva to jednak z toho, že kauzálnym vzťahom zmenky bola Zmluva o revolvingovom úvere č. 212125-52082

z 29. januára 2015, ktorú žalobca uzavrel so žalovanou, s uvedením živnostenského registra Rakúskej republiky, v ktorom bola zapísaná ako živnostníčka. Predmetom zmluvy bolo poskytnutie úveru na výkon podnikateľskej činnosti dlžníka, čo vyplýva z bodu 1.1. Zmluvy o revolvingovom úvere. Taktiež zo žiadosti o poskytnutie úveru zo 28. januára 2015 vyplýva, že žiadateľom bola žalovaná ako podnikateľský subjekt, pričom účel čerpania úveru bol uvedený ako „investičný“. Ak by žalovaná chcela uzatvoriť zmluvu o úver

ako fyzická osoba, živnostenský list by nepripojila. Na tom, že išlo o podnikateľský úver nič nemení ani to, že žalovaná uzatvorila aj iné úverové zmluvy, kde nevystupovala ako fyzická osoba - podnikateľ. Súd správne uviedol, že rozhodujúcim okamihom pre posúdenie charakteru kauzálneho vzťahu medzi stranami je moment uzavretia zmluvy a nie následné kroky a správanie sa strán. Z predložených dôkazov nevyplýva, že žalovaná pri dojednávaní úveru a uzatváraní zmluvy svojím správaním u žalobcu vzbudzovala dojem, že nekoná na podnikateľské účely, ale že úver žiada na súkromné účely. Bolo na žalovanej, aby preukázala, že sa nejedná o úver na podnikateľskú činnosť, ale že ide o spotrebiteľský úver a finančné prostriedky mienila použiť na osobnú spotrebu a nie na podnikateľské účely, a že žalobca v čase uzavretia zmluvy o tejto skutočnosti mal vedomosť. Žalovaná nepreukázala, že z jej správania musel žalobca ako druhý účastník zmluvy vedieť, že úver nežiada na podnikateľské účely.

V tejto súvislosti odvolací súd, zhodne so žalobcom, poukazuje na rozsudok Súdneho dvora Európskej únie z 20.1.2002 č. C-464/01, podľa ktorého pri hodnotení, či podnikateľ konal pri uzatváraní zmluvy ako spotrebiteľ treba brať do úvahy, či sa osoba, ktorá sa dovoľáva postavenia spotrebiteľa správala tak, že u druhého účastníka zmluvy mohla oprávnene vzbudiť dojem, že koná na podnikateľské účely. V tomto prípade žalobca nemal dôvod pochybovať, že poskytuje úver žalovanej ako podnikateľke na podnikateľské účely, dokonca ani z následného postupu žalovanej nemohlo byť žalobcovi zrejmé, že žalovaná v skutočnosti nemienila úver použiť na ňou deklarovaný účel. Žalovaná sa ochrány ako spotrebiteľ začala dovoľávať až v priebehu súdneho konania. Rozhodujúcim okamihom pre posúdenie kauzálneho vzťahu medzi stranami je moment uzavretia zmluvy a nie následné kroky a správanie sa strán. Ak žalovaná svojím správaním u žalobcu oprávnene vzbudzovala dojem, že koná na podnikateľské účely, nemôže sa dovoľávať ochrány ako spotrebiteľ.

Odvolací súd dodáva, že ani nevedomosť žalovanej ohľadne toho, v akom režime uzatvára úverovú zmluvu nespôsobuje konverziu obchodnoprávneho vzťahu na spotrebiteľský. Opätovne je potrebné poukázať na to, že už v bode 1.1. Zmluvy o revolvingovom úvere je uvedené, že veriteľ poskytne dlžníkovi na účely výkonu jeho podnikateľskej činnosti peňažné prostriedky... Tento účel je deklarovaný už v prvých ustanoveniach na prvej strane zmluvy, pričom pri troche obozretnosti musí účastník zmluvy túto skutočnosť zaznamenať.

30. Na základe vyššie uvedeného odvolací súd považoval všetky námietky týkajúce sa spotrebiteľského charakteru kauzálneho vzťahu za bezpredmetné.

31. Ďalej odvolací súd skúmal, či sa súd správne vysporiadal s námietkou žalovanej spochybňujúca výšku úroku, t.j. odmenu za poskytnutie úveru.

32. K rozhodnutiu Krajského súdu v Bratislave č.k. 4CoZm/31/2018-115 zo dňa 11.04.2019, na ktoré poukázal žalobca a v ktorom je vyslovený iný právny názor, ako prezentoval súd v tomto konaní odvolací súd dodáva, že v ďalších svojich rozhodnutiach (4CoZm/12/2020, 4CoZm/8/2022) krajský súd zmenil na výšku úroku, t.j. odmenu za poskytnutie úveru, svoj právny názor. Zo žiadneho ustanovenia CSP totiž nevyplýva, že odvolací súd je viazaný názorom vysloveným v predchádzajúcom rozhodnutí, a preto po prehodnotení veci môže dospieť k inému záveru.

33. Zmluvou o úvere sa žalobca zaviazal poskytnúť žalovanej ako dlžníkovi na účely výkonu jej podnikateľskej činnosti peňažné prostriedky vo výške 9.936,- eur a dlžník sa zaviazal úver splatiť v 48 mesačných splátkach vo výške 207,- eur. Súčasne sa dlžník v bode 4.1. zmluvy o úvere zaviazal zaplatiť žalobcovi zmluvnú odmenu vo výške 6.936,- eur, ktorá predstavuje úroky za poskytnutie úveru. Odmena mala byť splatná ku dňu poskytnutia úveru. Vzájomné pohľadávky účastníkov sa v zmysle bodu 9.1. započítali ku dňu poskytnutia úveru (proti pohľadávke žalovanej 9.936,- eur sa započítala pohľadávka žalobcu na zmluvnú odmenu 6.936,- eur), takže žalobca v skutočnosti vyplatil na účet uvedený v zmluve o úvere 3.000,- eur).

Napriek ust. §§ 497 a 503 OBZ sa odvolací súd stotožnil s názorom súdu, že účelom zmluvného dojednania bolo obísť zákon. Dôsledkom započítania úroku ku dňu poskytnutia úveru žalovaná reálne prevzala od žalobcu peňažné prostriedky len vo výške 3.000,- eur. Z toho vyplýva, že ročný úrok 6.936,- eur z úveru 9.936,- eur predstavuje pri dobe splácania 48 mesiacov 17,45 %, ale z úveru 3.000,- eur už úrok 6.936,- eur predstavuje 231,2% za 48 mesiacov, t.j. ročný úrok 57,80 %. Teda viacnásobne prekračuje obvyklé úroky požadované bankami za úvery. Takýto úrok je nedovolený a sankcionovaný je neplatnosťou jeho dojednania. Ročný úrok by mal byť vypočítaný zo sumy, ktorú žalovaná reálne od žalobcu dostala. Je neprijateľné úverovanie, podľa ktorého podstatnú časť úveru inkasuje veriteľ už v deň poskytnutia úveru. Z poskytnutého úveru žalobca zinkasuje už prvý deň približne polovicu sumy,

ktorá je uvedená ako predmet zmluvy. Ak suma zmluvnej odmeny z celkovej sumy údajne poskytnutého úveru predstavuje viac ako 50 %, potom odmena, resp. odplata za úver v uvedenom rozsahu zjavne vybočuje z rámca akéhokoľvek úverovania, ktoré by bolo akceptovateľné z hľadiska dobrých mravov a niet dôvodu na iné, ako úžerné označenie takýchto úrokov.

Odvolací súd dodáva, že inštitút dobrých mravov je v Občianskom zákonníku okrem ustanovenia § 39 OZ <<http://zakony.judikaty.info/predpis/zakon-40/1964>> sankcionujúcom absolútnou neplatnosťou právne úkony priečiace sa dobrým mravom, vo všeobecnosti vyjadrený v § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov (...) nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi. Ak teda ide o zmluvnú odmenu, potom odmena, resp. odplata za úver v rozsahu 57,80 % je neakceptovateľná z hľadiska dobrých mravov, ako to vyplýva z § 39 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého je neplatný právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu, alebo ho obchádza, alebo sa prieči dobrým mravom. Tiež je potrebné zdôrazniť, že na absolútnu neplatnosť právneho úkonu je súd povinný prihliadať z úradnej povinnosti. Podľa odvolacieho súdu nebolo možné postupovať podľa návrhu žalobcu tak, aby súd túto výšku úrokov podľa svojich kritérií upravil, nakoľko dojednanie o zmluvnej odmene posúdil súd správne ako zneužitie práva, resp. výkon práva, ktorý je v rozpore s dobrými mravmi a teda nepožíva právnu ochranu. Preto súd rozhodol správne, keď nepriznal právnu ochranu nároku v časti zmenkovej sumy predstavujúcej zmluvnú odmenu vo výške 6.936,- eur a tomu zodpovedajúce príslušenstvo, a žalobu v tejto časti zamietol.

V ostatnom odvolací súd poukazuje na bol 34. odôvodnenia rozsudku, s ktorým sa stotožňuje.

34. Odvolací súd preto rozsudok súdu v zmysle § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdil.

35. O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 255 ods. 1, 2, 262 ods. 2 CSP tak, že žiadna zo strán nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania, nakoľko ani jedna zo strán nebola v odvolaní úspešná.

Poučenie:

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané. Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii.

Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde. V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom okrem prípadov uvedených v § 429 ods. 2 CSP. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.